

Medzinárodná konferencia COST FP0801 v Novom Smokovci – prvé pracovné rokovanie novovzniknutej skupiny fytopatólogov

COST – je skratka pre “European Cooperation in the Field of Scientific and Technical Research” (Európska spolupráca v oblasti vedy a výskumu). Táto spolupráca je podporovaná Rámcovým programom EÚ RTD Framework Programme a administratívne záležitosti sú zabezpečované prostredníctvom European Scientific Foundation (ESF) v rámci kontraktu s Európskou komisiou (European Commission). COST je nástrojom pre sieťovanie a koordinovanie národných výskumných aktivít. Každá COST Action má svoj predmet, ciele a výstupy, ktoré sú opísané v Memorande o porozumení (Memorandum of Understanding) podpísanom každým účastníkom akcie. V súčasnosti prebieha viac ako 200 akcií (Actions) v 9 vedeckých doménach. Jednou z domén sú aj “Lesy, ich produkty a služby” (Forests, their Products and Services – ďalej FPS) – http://www.cost.esf.org/domains_actions/fps.

Poslaním domény FPS je podporovať lesnícky a drevársky výskum poskytovaním efektívnej koordinácie národných výskumných aktivít v oblasti lesníctva, drevárstva, celulózy a papiera. V tejto doméne prebieha v súčasnosti 21 akcií.

COST Action FP0801 Established and Emerging *Phytophthora*: Increasing Threats to Woodland and Forest Ecosystems in Europe (Usídlená a ojedinele sa vyskytujúca *Phytophthora* ako rastúca hrozba pre stromy v krajine a lesné ekosystémy v Európe) bola schválená 18. 6. 2008 s trvaním do 17. 6. 2012. Slovensko (Slovak Research and Development Agency) prihlásilo 9. 10. 2008 do riadiaceho výboru akcie (management committee – ďalej MC) dvoch delegátov a to Ing. Andreja Kuncu, PhD. a Ing. Romana Leontovycha, PhD., oboch z Národného lesníckeho centra – Lesníckeho výskumného ústavu Zvolen. Prvé administratívne rokovanie 27 členov riadiaceho výboru zo 16 krajín sa uskutočnilo 21. 11. 2008 v Bruseli. Na tomto stretnutí sa zvolil koordinátor akcie (Dr. Steve Woodward), jeho zástupca (Dr. Andrea Vannini) a vedúci 4 pracovných skupín (WG – working groups). Prvé už pracovné rokovanie všetkých 4 vytvorených pracovných skupín sa uskutočnilo 16.

– 19. apríla 2009 na Slovensku v Novom Smokovci. Organizovaním tejto konferencie bolí poverení Ing. Kunca, PhD. a Ing. Leontovych, PhD.

Technické prípravy konferencie a zostavovanie programu prebehlo v súčinnosti s koordinátorom akcie Dr. Woodwardom a s vedeckou administrátorkou z Bruselu p. Melae Langbein. Konferenciu otvoril predseda FP0801 Dr. Steve Woodward a privítal 73 účastníkov konferencie z 21 krajín Európy (Belgicko, Bulharsko, Dánsko, Fínsko, Francúzsko, Nemecko, Grécko, Maďarsko, Taliansko, Holandsko, Nórsko, Poľsko, Portugalsko, Macedónsko, Rumunsko, Srbsko, Slovensko, Španielsko, Švajčiarsko, Anglicko, Škótsko). Následne Ing. Martin Moravčík, CSc. (zastupoval NLC) oboznámil účastníkov so štruktúrou lesov na Slovensku a Ing. Kunca, PhD. predstavil zdravotný stav lesov a ich ochranu. Pozvaným kľúčovým prednášateľom bol Dr. Clive Brasier z Anglicka a prednášal na tému: Význam druhov z rodu *Phytophthora* a ich hrozba pre stromy a lesy v Európe. Na margo prednášky pripomenul, že jeho posledná návšteva na Slovensku bola v auguste 1968 a zúčastneným opísal vojnový stav, strach a nebezpečenstvo, ktoré ho v tom čase sprevádzalo. Po zaujímavej prezentácii prevzala slovo p. Melae Langbein a spolu s Dr. Stevom Woodwardom viedli rokovanie členov MC. Prerokovalo sa plnenie úloh stanovených v Bruseli 21. 11. 2008, plnenie finančného plánu, zhodnotil sa záujem o krátkodobé stáže mladých vedeckých pracovníkov, podpora pri účasti na konferenciách súvisiacich s problematikou *Phytophthora* (STSM), záujem nových štátov (Bielorusko a Tunisko) o účasť na COST akcii FP0801, dlhodobé plány akcie, pripravovaný nový spôsob financovania akcie a prípravné rozhovory o stretnutí MC v septembri 2009 v Portugalsku a na jar 2010 v Ríme.

V druhý deň odznelo 16 prezentácií a diskutovalo sa k 11 posterom. Prednášatelia informovali o stave výskumných aktivít v ich krajinách v súvislosti s hubami z rodu *Phytophthora*. Na svojich príkladoch potvrdzovali, že účinky pôsobenia *Phytophthora* môžu byť devastčné v lesných

a okrasných škôlkach, v kultúrach, porastoch ako aj v parkoch a záhradách. Zvlášť sa preberali druhy *Phytophthora ramorum*, *P. cinnamomi* a *P. alni* a to v Nemecku, Nórsku, Anglicku, Španielsku, Holandsku. Odznali pohľady na problematiku vo všeobecnosti, ďalej genetické špecifiká, determináčn é a ochrann é metódy. V posterovej sekcii odznali informácie o vzťahu mykoríz k obrane pred infekciou *Phytophthora*, rozšírení patogéna v Maďarsku, Poľsku a mediteránnej oblasti.

V tretí deň sa uskutočnila exkurzia do Malužinej, kde sa v roku 2006 potvrdil výskyt *Phytophthora alni* ssp. *multiformis* na jelši lepkavej. K prírodným podmienkam lokality a slabým príznakom infekcie odznala živá diskusia. V príspevkoch rezonovalo, že dôvodom slabších prejavov príznakov infekcie môže byť aj kontinentálna klíma, ktorá ovplyvňuje prežívanie spór v pôde ako aj relatívne

slabý obchod so sadenicami s krajinami, kde sa ochorenie vyskytuje v podstatne väčšom meradle. V poobedňajších hodinách prebehli rokovania v 4 pracovných skupinách a prezentácie výsledkov ich práce pre ostatné pracovné skupiny.

Na záver konferencie koordinátor Dr. Steve Woodward poďakoval organizátorom za bezproblémový priebeh rokovania, účastníkom za plodnú diskusiu a všetkých zúčastnených pozval na ďalšie stretnutie v jeseni 2009 do Portugalska.

Andrej KUNCA
Národné lesnícke centrum
– Lesnícky výskumný ústav Zvolen
Stredisko lesníckej ochrannárskej služby
Lesnícka 11
SK – 969 23 Banská Štiavnica
kunca@nlcsk.org